

DOLOČITEV REZIDENTSKEGA STATUSA PRI DELAVCIH IZ TUJINE

Pojasnilo DURS, št. 42105-53/2007, 27. 3. 2007

Zavezanec navaja, da je računovodski servis, in ga zanima, ali se zaposleni gradbeni delavec, ki ima stalno prebivališče v Srbiji, začasno pa v Sloveniji in je zaposlen v Sloveniji pri slovenskem delodajalcu več kot leto dni, pri obračunu plače šteje za rezidenta ali nerezidenta. V zvezi z navedenim pojasnjujemo:

V 6. členu Zakona o dohodnini – ZDoh-2 (Uradni list RS, 117/06) so navedeni pogoji, kdaj se neka oseba šteje za rezidenta Slovenije. Vsa merila pri določanju rezidentskega statusa so **enakovredna**. Zavezanec je torej lahko rezident Slovenije, če: 1. ima uradno prijavljeno *stalno prebivališče* v Sloveniji, 2. ima svoje običajno bivališče ali *središče svojih osebnih in ekonomskih interesov* v Sloveniji ali 3. je v kateremkoli času v davčnem letu *prisoten v Sloveniji skupaj več kot 183 dni*.

1. Stalni naslov:

Zavezanec se glede na merilo uradnega stalnega prebivališča ne more šteti za rezidenta Slovenije, saj ima v Sloveniji prijavljeno le začasno prebivališče.

2. Središče osebnih in ekonomskih interesov:

Davčno rezidentstvo se po tej točki presoja ob upoštevanju stopnje posameznikovih osebnih in ekonomskih interesov v Sloveniji in tujini, in sicer glede na to, s katero državo ima posameznik **tesnejše osebne in ekonomske interese (središče življenjskih interesov)**. Pri dolgoročnem bivanju v tujini se praviloma premakne središče življenjskih interesov, če se tudi zakonec in otroci preselijo v tujino. Šteje se, da posameznik središča svojih življenjskih interesov ni prenesel v državo, v kateri dela, **če je obdržal prebivališče, družino in lastnino v državi**, kjer je delal in prebival pred odhodom v tujino.

Če je torej delavec iz Srbije obdržal stalno prebivališče v Srbiji in v Sloveniji pridobil še eno (začasno) prebivališče, svoj stalni, prvi dom pa ohranil v okolju, v katerem je stalno živel in delal pred zaposlitvijo v tujini ter v katerem sta njegova družina in premoženje, to pomeni, da je zavezanec **zadržal središče življenjskih interesov v Srbiji**.

Če delavec nima družinskih vezi v Srbiji, se lahko šteje za rezidenta Slovenije od trenutka, ko ima ugotovljeno središče osebnih in ekonomskih interesov v Sloveniji.

V zvezi z določitvijo središča osebnih in ekonomskih interesov se uporabijo dejstva, ki vključujejo:

- kraj, kjer oseba upravlja svoje finančne in poslovne interese;
- kakršne koli poslovne vezi v Sloveniji (poslovanje v Sloveniji oziroma opravljanje dela in nalog v družbah ipd.);
- kraj, kjer ima oseba večino svojih naložb in drugega premoženja;
- kraj, kjer je njena družina in je tam središče njenih osebnih interesov.

3. Skupna prisotnost v Sloveniji več kot 183 dni

Če je zavezanec zadržal središče življenjskih interesov v Srbiji, lahko postane slovenski rezident šele, ko je v katerem koli času v davčnem letu prisoten v Sloveniji skupaj več kot 183 dni.

Če je delavec prišel v Slovenijo in se zaposlil v drugi polovici leta, pomeni, da za to

davčno leto ne more postati rezident, zato se pri obračunu davčnega odtegljaja od dohodka iz delovnega razmerja (od plače) šteje za nerezidenta.

Navedeno tudi pomeni, da lahko slovenski izplačevalec dohodka* pri obračunu davčnega odtegljaja od plače zavezanca upošteva kot rezidenta Slovenije in s tem upošteva vse olajšave, do katerih so upravičeni slovenski rezidenti, **šele, ko je izpolnjen pogoj prisotnosti v Sloveniji skupaj več kot 183 dni v davčnem letu**. S tem se pri izplačevalcu dohodka »odpravi tveganje« za predložitev morebitnega popravka predloženih obračunov davčnega odtegljaja, če bi tak delavec zapustil Slovenijo pred potekom 183 dni.

Zavezanec, ki postane rezident Slovenije po poteku prisotnosti v Sloveniji skupaj več kot 183 dni v davčnem letu, lahko uveljavlja tudi vse »neizkoriščene« olajšave za mesece pred izpolnitvijo navedenega pogoja prisotnosti, in sicer v letni napovedi za odmero dohodnine, ki jo mora vložiti za obdobje rezidentstva.

Primeri:

Primer 1: Delavec bo v letu 2007 prisoten v Sloveniji od 1. avgusta do 31. decembra 2007. Status: **nerezident za davčne namene** (prisoten manj kot 183 dni). Zavezanec ni upravičen do olajšav, ki se priznajo slovenskim rezidentom (splošna olajšava, olajšava za vzdrževane družinske člane).

Primer 2: Delavec bo v letu 2007 prisoten v Sloveniji od 1. marca do 31. decembra 2007. Status: **rezident za davčne namene** (prisoten več kot 183 dni). Izplačevalec* ga pri obračunu davčnega odtegljaja upošteva kot rezidenta po preteku 183 dni, torej od 1. septembra do 31. decembra 2007.

Vse neizkoriščene olajšave za obdobje od 1. marca do 1. septembra 2007 lahko zavezanec uveljavi pri letni napovedi za odmero dohodnine, v katero vpiše obdobje rezidentstva od marca do decembra 2007.

*** Skladno z naknadnim obvestilom z dne 4. 8. 2009:**

Obvestilo v zvezi z vgraditvijo kontrole statusa rezidentstva v sistemu eDavki, Davčna uprava Republike Slovenije s 1. januarjem 2010 uvaja kontrolo rezidentskega statusa prejemnika dohodka ob vsaki predložitvi REK obrazca. To pomeni, da **oddaja obrazca REK ne bo možna, če podatek o rezidentstvu na obrazcu REK ne bo usklajen s podatkom o rezidentstvu, ki je zaveden v davčnem registru.**

Izplačevalci dohodka, ki se štejejo za plačnika davka, lahko od 1. januarja 2010 dalje prejemnike dohodkov, ki so tuje fizične osebe, **v obračunu davčnega odtegljaja (obrazec REK) označijo za rezidente Slovenije** in jim s tem že ob izplačilu dohodkov upoštevajo davčne olajšave, ki so predpisane za rezidente Slovenije, **le, če imajo ti status rezidenta Slovenije označen v davčnem registru.**